

Το δελτίο αυτό εκπονήθηκε σε συνεργασία με το **Συμβούλιο των Συμβολαιογραφικών Συλλόγων της ΕΕ (CNUΕ)**.

1 Πως συντάσσεται η διάταξη τελευταίας βουλήσεως (διαθήκη, συνδιαθήκη, κληρονομική σύμβαση):

Ο διαθέτης μπορεί να καταρτίσει διάταξη τελευταίας βουλήσεως για την περίπτωση θανάτου του, με τη μορφή διαθήκης ή κληρονομικής σύμβασης. Η διαθήκη μπορεί να καταρτιστεί συμβολαιογραφικά ή ιδιωτικά. Ο διαθέτης μπορεί να ανακαλέσει τη διαθήκη εν όλω ή εν μέρει οποτεδήποτε, καταρτίζοντας μεταγενέστερη διαθήκη ή κληρονομική σύμβαση. Αυτό δεν ισχύει για την αμοιβαία διαθήκη των συζύγων, καθώς η τροποποίηση και η ανάκληση αυτής της διαθήκης διέπεται από ειδικούς κανόνες.

Συμβολαιογραφική διαθήκη

Η συμβολαιογραφική διαθήκη επικυρώνεται συμβολαιογραφικά ή συντάσσεται από τον διαθέτη και κατατίθεται σε συμβολαιογράφο εντός σφραγισμένου φακέλου προς φύλαξη.

Στη συμβολαιογραφική διαθήκη, είτε ο συμβολαιογράφος επικυρώνει την διαθήκη που έχει συντάξει ο ίδιος σύμφωνα με τη βούληση του διαθέτη είτε η διαθήκη συντάσσεται από τον διαθέτη και κατατίθεται στον συμβολαιογράφο για επικύρωση. Η συμβολαιογραφική διαθήκη υπογράφεται από τον διαθέτη ενώπιον του συμβολαιογράφου.

Συμβολαιογραφική διαθήκη μπορεί να συντάξει και ανήλικος, αν έχει συμπληρώσει το 15ο έτος της ηλικίας του. Ο ανήλικος διαθέτης δεν υποχρεούται να λάβει τη συναίνεση του νόμιμου εκπροσώπου του.

Στην περίπτωση διαθήκης η οποία κατατίθεται στον συμβολαιογράφο προς φύλαξη, ο διαθέτης παραδίδει την διαθήκη ιδιοχείρως σε σφραγισμένο φάκελο, δηλώνοντας στον συμβολαιογράφο ότι πρόκειται για τη διαθήκη του. Σ' αυτή την περίπτωση, ο συμβολαιογράφος συντάσσει συμβολαιογραφική πράξη για την κατάθεση της διαθήκης, η οποία υπογράφεται από τον διαθέτη και τον ίδιο. Ο διαθέτης μπορεί οποτεδήποτε να ανακτήσει τη διαθήκη την οποία έχει καταθέσει στον συμβολαιογράφο. Σ' αυτή την περίπτωση, ο συμβολαιογράφος συντάσσει συμβολαιογραφική πράξη για την ανάκτηση της διαθήκης, η οποία υπογράφεται από τον διαθέτη και τον ίδιο.

Δεν ισχύουν χρονικοί περιορισμοί ως προς την εγκυρότητα της συμβολαιογραφικής διαθήκης, δηλ. αυτή παραμένει ισχυρή έως ότου τροποποιηθεί ή ανακληθεί.

Ιδιωτική διαθήκη

Η ιδιωτική διαθήκη είτε υπογράφεται ενώπιον μαρτύρων είτε είναι ιδιόγραφη.

Το κείμενο της ιδιωτικής διαθήκης η οποία υπογράφεται ενώπιον μαρτύρων δεν απαιτείται να έχει καταρτιστεί από τον διαθέτη (ούτε να έχει γραφεί ιδιοχείρως από αυτόν), ωστόσο πρέπει να υπογράφεται ενώπιον τουλάχιστον δύο μαρτύρων νομικά Ικανών και να αναγράφεται η ημερομηνία και το έτος σύνταξης της διαθήκης. Όλοι οι μάρτυρες πρέπει να είναι παρόντες κατά την υπογραφή της διαθήκης. Ο διαθέτης οφείλει να ενημερώσει τους μάρτυρες ότι τους καλεί να παραστούν ως μάρτυρες στη σύνταξη της διαθήκης του και ότι η διαθήκη αποτελεί τη διάταξη τελευταίας βουλήσεως του. Οι μάρτυρες δεν απαιτείται να γνωρίζουν το περιεχόμενο της διαθήκης. Αμέσως μετά την υπογραφή της διαθήκης από τον διαθέτη, αυτή υπογράφεται και από τους μάρτυρες. Οι μάρτυρες επιβεβαιώνουν διά της υπογραφής τους ότι ο διαθέτης υπέγραψε τη διαθήκη προσωπικά και ότι, στον βαθμό που δύνανται να γνωρίζουν, ο διαθέτης είναι νομικά Ικανός και Ικανός να καταρτίσει διαθήκη. Δεν νομιμοποιείται ως μάρτυρας πρόσωπο του οποίου οι ανιόντες, κατιόντες, αδελφοί, τέκνα των αδελφών του, ο/η σύζυγος και οι ανιόντες ή κατιόντες του/της συζύγου επωφελούνται από τη διαθήκη.

Η ιδιόγραφη διαθήκη πρέπει να συντάσσεται από τον διαθέτη ιδιοχείρως από την αρχή έως το τέλος (δεν μπορεί να είναι δακτυλογραφημένη, έντυπη ή να έχει άλλως συνταχθεί με μηχανικά μέσα) και πρέπει να αναγράφει την ημερομηνία και το έτος σύνταξης της διαθήκης. Η ιδιόγραφη διαθήκη υπογράφεται προσωπικά από τον διαθέτη.

Ο διαθέτης μπορεί να τηρήσει ο ίδιος την ιδιωτική διαθήκη ή να την παραδώσει σε τρίτο προς φύλαξη.

Η ιδιωτική διαθήκη καθίσταται άκυρη έξι μήνες μετά τη σύνταξη της έναν ο διαθέτης βρίσκεται εν ζωή. Εάν δεν ορίζεται στην ιδιωτική διαθήκη η ημερομηνία ή το έτος σύνταξης αυτής, και εφόσον δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί με άλλο τρόπο ο χρόνος σύνταξης της διαθήκης, αυτή καθίσταται άκυρη.

Αμοιβαία διαθήκη μεταξύ συζύγων

Η αμοιβαία διαθήκη μεταξύ συζύγων είναι διαθήκη που συντάσσεται από κοινού από τους συζύγους και στην οποία κάθε σύζυγος ορίζεται ως κληρονόμος του άλλου ή οι σύζυγοι προβλέπουν άλλη διανομή της περιουσίας τους μετά τον θάνατο τους.

Στην αμοιβαία διαθήκη όπου κάθε σύζυγος ορίζεται ως μοναδικός κληρονόμος του άλλου, οι σύζυγοι μπορούν να υποδείξουν τα πρόσωπα στα οποία θα περιέλθει το μερίδιο της κληρονομίας του επιζώντος συζύγου μετά τον θάνατο του.

Η αμοιβαία διαθήκη μεταξύ συζύγων επικυρώνεται συμβολαιογραφικά. Ο συμβολαιογράφος συντάσσει τη διαθήκη σύμφωνα με τη βούληση των συζύγων και αυτή εν συνεχεία υπογράφεται από τους συζύγους ενώπιον του.

Η αμοιβαία διαθήκη συζύγων μπορεί να ανακληθεί από οποιονδήποτε σύζυγο ενώσα αμφότεροι οι σύζυγοι βρίσκονται εν ζωή. Η διαθήκη διά της οποίας ανακαλείται η αμοιβαία διαθήκη συζύγων επικυρώνεται συμβολαιογραφικά. Η διαθήκη θεωρείται ανακληθείσα όταν ο ένας σύζυγος λάβει σχετική κοινοποίηση από τον άλλο, σύμφωνα με τη σχετική συμβολαιογραφική διαδικασία. Μετά τον θάνατο του ενός συζύγου, ο/η επιζών/-ώσα σύζυγος μπορεί να ανακαλέσει τη διαθήκη του/της αν παραιτηθεί του μεριδίου του/της από την αμοιβαία διαθήκη.

Η αμοιβαία διαθήκη των συζύγων καθίσταται άκυρη αν ο γάμος λυθεί πριν από τον θάνατο ενός εκ των συζύγων πριν από τον θάνατο του είχε υποβάλει αίτηση διαζυγίου ή είχε συνανέσει εγγράφως στη λύση του γάμου ή είχε δικαιώματα να αιτηθεί την ακύρωση του γάμου και είχε υποβάλει σχετικό αίτημα ενώπιον των δικαστηρίων.

Κληρονομική σύμβαση

Κληρονομική σύμβαση είναι η συμφωνία μεταξύ του διαθέτη και άλλου προσώπου, διά της οποίας ο πρώτος υποδεικνύει τον αντισυμβαλλόμενο ή τρίτο πρόσωπο ως κληρονόμο και ορίζει την κληρονομία, τις κληρονομικές υποχρεώσεις ή τις κατευθυντήριες γραμμές. Κληρονομική σύμβαση μπορεί να καταρτιστεί από τον διαθέτη και τον εξ αδιαθέτου κληρονόμο του για την παραίτηση του τελευταίου από την εξ αδιαθέτου διαδοχή.

να διατρέφει από την κληρονομία τα μέλη της οικογένειας του διαθέτη τα οποία ζούσαν με τον τελευταίο έως τον χρόνο θανάτου του και τα οποία αυτός διέτρεψε

να εκπληρώνει από την κληρονομία τις υποχρεώσεις που σχετίζονται με αυτή και να αναφέρεται στο δικαστήριο και στους κληρονόμους σχετικά με τις πράξεις διαχείρισης

να λαμβάνει στην κατοχή του την κληρονομία που βρίσκεται στην κατοχή των κληρονόμων ή τρίτων ή να διασφαλίζει τον διαχωρισμό της κληρονομίας από την περιουσία των κληρονόμων με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, όπου αυτό απαιτείται για τη διατήρηση της κληρονομίας

να υποβάλει σε συμβολαιογράφο αίτηση για επίσπευση της κληρονομικής διαδικασίας, όπου απαιτείται, ή να λαμβάνει άλλα μέτρα για τον εντοπισμό των κληρονόμων εφόσον οι συμβολαιογράφοι της Εσθονίας δεν έχουν αρμοδιότητα να διεξάγουν την κληρονομική διαδικασία.

Ο διαχειριστής της κληρονομίας οφείλει να διενεργήσει απογραφή της κληρονομίας και εν συνεχείᾳ να ικανοποιήσει τις αξιώσεις οι οποίες αναφέρονται στην εν λόγω απογραφή και οι οποίες έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες. Ο διαχειριστής της κληρονομίας μπορεί να ικανοποιήσει μη ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις μόνο με τη συναίνεση των κληρονόμων. Αν το δικαστήριο έχει διατάξει την εφαρμογή μέτρων διαχείρισης κατόπιν αίτησης κάποιου πιστωτή του κληρονομούμενου, κληροδόχου ή άλλου προσώπου το οποίο έχει οποιαδήποτε αξιώση επί της κληρονομίας, επειδή έκρινε ότι η μη λήψη σχετικών μέτρων μπορεί να θέσει σε κίνδυνο την ικανοποίηση των αξιώσεων των ανωτέρω προσώπων από την κληρονομιά περιουσία, ο διαχειριστής υποχρεούται να διενεργήσει απογραφή και εν συνεχείᾳ να ικανοποιήσει από την κληρονομία όλες τις αξιώσεις που αναφέρονται στην απογραφή, με τη σειρά που ορίζεται στον νόμο. Η κληρονομία δεν μπορεί να περιέλθει στους κληρονόμους πριν από την ικανοποίηση των σχετικών απαιτήσεων.

Αν η κληρονομία δεν επαρκεί για την ικανοποίηση όλων των απαιτήσεων και οι κληρονόμοι δεν συμφωνούν στην ικανοποίηση των απαιτήσεων από την προσωπική τους περιουσία, ο διαχειριστής της κληρονομίας ή οι κληρονόμοι οφείλουν να υποβάλουν άμεσα αίτηση κήρυξης της κληρονομίας σε πιπώχευση. Ο διαχειριστής μπορεί να διαθέσει την κληρονομία για την εκπλήρωση των σχετικών υποχρεώσεων και προκειμένου να καλύψει τις δαπάνες που σχετίζονται με τη διαχείριση της κληρονομίας. Ο διαχειριστής δεν έχει δικαίωμα να διαθέσει τα ακίνητα της κληρονομίας χωρίς την έγκριση του δικαστήριου. Αυτό δεν ισχύει αν δεν έχουν εντοπιστεί κληρονόμοι εντός έξι μηνών από τον χρόνο διαδοχής ή αν κληρονόμος ο οποίος έχει αποδεχθεί την κληρονομία δεν έχει αναλάβει τη διαχείριση της εντός έξι μηνών από την αποδοχή. Σ' αυτή την περίπτωση, ο διαχειριστής μπορεί να διαθέσει την κληρονομία αφού διενεργήσει απογραφή και καταθέσει το προϊόν της πώλησης της κληρονομίας.

Οι κληρονόμοι δεν έχουν δικαίωμα να διαθέσουν την κληρονομία η οποία έχει ανατεθεί σε διαχειριστή.

Ο διαχειριστής της κληρονομίας δικαιούται αμοιβής για την εκτέλεση των καθηκόντων του, κατά το ποσό που ορίζει το δικαστήριο.

Δικαιώματα, υποχρεώσεις και αρμοδιότητες του εκτελεστή της διαθήκης

Ο εκτελεστής της διαθήκης εκτελεί τα καθήκοντα που προβλέπονται στον νόμο, εφόσον δεν ορίζεται άλλως στη διαθήκη. Ο εκτελεστής της διαθήκης μπορεί να αποκλίνει από τις εντολές της διαθήκης με τη συναίνεση των ενδιαφερομένων προσώπων, εφόσον αυτό συντελεί στην εκτέλεση της τελευταίας βούλησης του διαθέτη.

Ο εκτελεστής της διαθήκης οφείλει μόλις αναλάβει τα καθήκοντά του να υποβάλει στους κληρονόμους κατάλογο των περιουσιακών στοιχείων που αποτελούν την κληρονομία και τα οποία είναι απαραίτητα για την εκτέλεση των καθηκόντων του.

Μέχρι την αποδοχή της κληρονομίας από τους κληρονόμους, ο εκτελεστής οφείλει να εκτελεί τα καθήκοντα του διαχειριστή της κληρονομίας ή να αιτηθεί τον διορισμό διαχειριστή.

Ο εκτελεστής της διαθήκης οφείλει να εκτελέσει τις κληροδοσίες, υποχρεώσεις της διαθήκης, εντολές του διαθέτη και λοιπές υποχρεώσεις που απορρέουν από τη διαθήκη ή την κληρονομική σύμβαση.

Ο εκτελεστής της διαθήκης οφείλει να διαχειρίζεται με σύνεση την κληρονομία και να διασφαλίζει τη διατήρηση των περιουσιακών στοιχείων της κληρονομίας τα οποία είναι απαραίτητα για την εκτέλεση των καθηκόντων.

Ο εκτελεστής της διαθήκης οφείλει να λάβει στην κατοχή του τα περιουσιακά στοιχεία της κληρονομίας ή να διασφαλίζει με άλλο τρόπο τον διαχωρισμό τους από την περιουσία των κληρονόμων, όπου αυτό είναι απαραίτητο για την εκτέλεση των καθηκόντων του.

Ο εκτελεστής της διαθήκης έχει δικαίωμα να αναλάβει υποχρεώσεις για λογαριασμό της κληρονομίας και να διαθέτει τα περιουσιακά στοιχεία αυτής, εφόσον αυτό είναι απαραίτητο για την εκτέλεση των καθηκόντων του.

Αν ο διαθέτης διέταξε τη διαίρεση της κληρονομίας, ο εκτελεστής της διαθήκης οφείλει να διαιρέσει αυτή μεταξύ των κληρονόμων.

Ο εκτελεστής της διαθήκης έχει δικαίωμα να εκπροσωπεί τους κληρονόμους ή κληροδόχους στον βαθμό που αυτό είναι απαραίτητο για την εκτέλεση των καθηκόντων του.

Ο εκτελεστής της διαθήκης υποχρεούται να παραδώσει στους κληρονόμους το τμήμα της κληρονομίας το οποίο έχει στην κατοχή του και το οποίο δεν είναι απαραίτητο για την εκτέλεση των καθηκόντων του.

Ο εκτελεστής της διαθήκης δεν υποχρεούται να εκτελέσει την διαθήκη προσωπικά, αλλά μπορεί να αναθέσει την εκτέλεση σε κάποιον κληρονόμο.

Οι κληρονόμοι δεν έχουν δικαίωμα να διαθέσουν περιουσιακά στοιχεία τα οποία αποτελούν τμήμα της κληρονομίας, αν αυτά είναι απαραίτητα για την εκτέλεση των καθηκόντων του εκτελεστή της διαθήκης.

Ο εκτελεστής της διαθήκης ευθύνεται για τη ζημία που υφίσταται κληρονόμος ή κληροδόχος από τη μη προσήκουσα εκπλήρωση των καθηκόντων του.

Ο εκτελεστής της διαθήκης οφείλει να αναφέρεται στους κληρονόμους και κληροδόχους σχετικά με την εκτέλεση των καθηκόντων του.

Οι αναγκαίες δαπάνες στις οποίες υποβάλλεται ο εκτελεστής της διαθήκης κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του καλύπτονται από την κληρονομία.

Με την επιφύλαξη αντίθετης διάταξης της διαθήκης, ο εκτελεστής της διαθήκης έχει δικαίωμα να απαιτήσει εύλογη αποζημίωση για τις υπηρεσίες του.

10 Ποια είναι τα τυπικά έγγραφα που εκδίδονται βάσει του εθνικού δικαίου στη διάρκεια ή στο τέλος της διαδικασίας κληρονομικής διαδοχής, για να αποδειχθεί η ιδιότητα και τα δικαιώματα των δικαιούχων; Έχουν τα εν λόγω έγγραφα ειδική αποδεικτική ισχύ;

Στο μέτρο που προσκομίζονται επαρκείς αποδείξεις σχετικά με το κληρονομικό δικαίωμα των κληρονόμων, ο συμβολαιογράφος συντάσσει πιστοποιητικό κληρονόμων (κληρονομητήριο) όπου ορίζεται η αξία του μεριδίου εκάστου κληρονόμου. Ωστόσο, το εν λόγω πιστοποιητικό δεν αναφέρει τη σύνθεση της κληρονομίας.

Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του διαθέτη μεταβιβάζονται νομίμως στον κληρονόμο από τη στιγμή του θανάτου του διαθέτη. Το πιστοποιητικό κληρονόμων δεν αποτελεί νομοθετική πράξη, δηλαδή ούτε καταργεί ούτε δημιουργεί **δικαίωμα κυριότητας**. Το πιστοποιητικό κληρονόμων είναι έγγραφο που πιστοποιεί τη νόμιμη κληρονομική διαδοχή και βάσει αυτού θεωρείται ότι το πρόσωπο ή τα πρόσωπα που προσδιορίζονται στο εν λόγω έγγραφο είναι κληρονόμοι στον βαθμό που ορίζεται σ' αυτό.

Αυτή η ιστοσελίδα είναι μέρος του ιστότοπου **Η Ευρώπη σου**.

Θα μας βοηθούσαν πολύ **τα σχόλια σας** σχετικά με τη χρησιμότητα των παρεχόμενων πληροφοριών.

This webpage is part of an EU quality network

Τελευταία επικαιροποίηση: 18/04/2023

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.